

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2009.gada 12.februārī

Nr. E03-REUD-8

Par administratīvā soda un tiesiskā pienākuma izbeigt negodīgu komercpraksi uzlikšanu

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta pirmās daļas pārkāpumu, par kuru sods paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa, piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „SMScredit.lv”, juridiskā adrese: K. Valdemāra iela 33-19, Rīga, LV-1010, vienotās reģistrācijas numurs: 40103172116,

1. personas ieņemamais amats: (...)

vārds, uzvārds: (...)

personas kods: (...)

2. personas ieņemamais amats: (...)

vārds, uzvārds: (...)

personas kods: (...)

izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu ir izvērtējis SIA „SMScredit.lv” (turpmāk – Sabiedrība) īstenotās komercprakses, izplatot reklāmas, kurās tiek piedāvāta iespēja kreditēt patērētāju, atbilstību NKAL un citu patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

PTAC konstatēja, ka Sabiedrība izplata reklāmu: ”SMScredit.lv – nauda īsziņas attālumā. Kredīts līdz LVL 200 15 minūtēs* *Aizpildi īsu reģistrācijas formu mājaslapā, sūti pieteikumu kredītam ar SMS un saņem naudu savā kontā dažu minūšu laikā. Termiņš – 1 mēnesis. Ja nebūsi gatavs atdot, varēsi ļoti vienkārši pagarināt aizdevuma atmaksas termiņu.” (turpmāk – Reklāma1) – nedēļas izdevumā „Kas Jauns” Nr.46 (11.-16.11.2008.), Nr.48(25.11.-1.12.2008.) un bezmaksas izdevumā „5min” (24.11.2008.), un reklāmu ”SMScredit.lv – nauda īsziņas attālumā... kredīts līdz 200Ls 15 minūtēs... Darba laiks katru dienu no 8.00-22.00” (turpmāk – Reklāma2), kas tika izplatīta mājas lapās www.draugiem.lv (25.11.2008.), www.inbox.lv (27.11.2008.), www.tvnet.lv (22.11.2008.un 27.11.2008.) un sabiedriskajā transportā, kā arī reklāmu ar līdzīgu saturu, kur cita starpā minēts:

„*Nauda īsziņas attālumā... Kad būs, tad atdosi!*” (turpmāk – Reklāma3), kuras izplatīšana tika konstatēta 20.11.2008. (radio Star FM). PTAC ir izvērtējis Sabiedrības īstenoto komercpraksi arī mājas lapā www.sms.credit.lv.

2008.gada 24.novembrī PTAC nosūtīja vēstuli SIA „Star FM” Nr.21-06/9453, kurā informēja radio par Sabiedrības Reklāmas3 neatbilstību normatīvo aktu prasībām un ierosināja SIA „Star FM” kā komercprakses īstenotāju nodrošināt komercprakses, izplatot Reklāmu3, atbilstību normatīvo aktu prasībām.

PTAC 2008.gada 26.novembrī saņēma SIA „Star FM” vēstuli Nr. 2/08-187, kurā sniegta informācija, ka SIA „Star FM” ir pārtraukusi Sabiedrības Reklāmas3 izplatīšanu, informējis par to Sabiedrību un atsāks izplatīt reklāmu, kad tā būs atbilstoša normatīvo aktu prasībām.

2008.gada 28.novembrī PTAC pieņēma lēmumu par pagaidu noregulējumu, uzliekot Sabiedrībai tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot Reklāmas1, Reklāmas2, Reklāmas3 un mājas lapā sniegtā paziņojuma „*Kad būs – tad atdosi!*” izplatīšanu līdz brīdim, kamēr netiks nodrošināta īstenotās komercprakses atbilstība normatīvo aktu prasībām. Vienlaikus PTAC informēja Sabiedrību par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku, uzaicinot Sabiedrības pārstāvi uz to ierasties. Vienlaicīgi PTAC informēja, ka Sabiedrībai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmo daļu ir tiesības izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā un aicināja Sabiedrību rakstveida viedokli un argumentus iesniegt līdz 2008.gada 12.decembrim. Papildus PTAC pieprasīja Sabiedrībai līdz 2008.gada 12.decembrim iesniegt dokumentārus pierādījumus par Sabiedrības izplatīto reklāmu izplatīšanas vietām un laikiem, kā arī sniegt informāciju par to, cik patērētāju no minēto reklāmu izplatīšanas dienas ir pieteikušies kredīta saņemšanai, un iesniegt pierādījumus par to, vai un kā Sabiedrība var nodrošināt patērētājiem kredīta saņemšanu 15 minūtēs.

2008.gada 28.novembrī PTAC nosūtīja vēstuli Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme” (turpmāk – RP SIA „Rīgas satiksme”) Nr.21-06/9625, kurā informēja par sabiedriskajā transportā – tramvajā Sabiedrības izplatītās Reklāmas2 neatbilstību normatīvo aktu prasībām un ierosināja RP SIA „Rīgas satiksme” kā komercprakses īstenotāju nodrošināt komercprakses, izplatot Reklāmu2, atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī vienlaikus informēja, ka 2008.gada 28.novembrī PTAC ir izdevis lēmumu par pagaidu noregulējumu, ar kuru Sabiedrībai tika uzlikts tiesisks pienākums nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot tās reklāmu izplatīšanu līdz brīdim, kamēr netiks nodrošināta to satura atbilstība NKAL prasībām.

2008.gada 12.decembrī PTAC saņēma Sabiedrības vēstuli Nr.1, kurā izteikts lūgums pagarināt pierādījumu iesniegšanas termiņu.

2008.gada 12.decembrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/10073, kurā pagarināja pierādījumu iesniegšanas termiņu līdz 2009.gada 15.janvārim. Vienlaicīgi PTAC informēja, ka tiek atlikta iepriekš paziņotā administratīvās lietas izskatīšana.

PTAC 2009.gada 5.janvārī saņēma RP SIA „Rīgas satiksme” vēstuli RP Nr.KOR-IZEJ-JP/2008/2595, kurā RP SIA „Rīgas satiksme” informē, ka tā tikai iznomā savā īpašumā esošās sabiedriskā transporta virsmas un salonus reklāmu izvietojšanai, bet ar informācijas izgatavošanu un izvietojšanu uz transportlīdzekļiem nodarbojas SIA „Pilsētas līnijas”. RP SIA „Rīgas satiksme” informē, ka 2008.gada

26.novembrī ir saskaņojusi ar SIA „Pilsētas līnijas” Sabiedrības reklāmu, kurā ir novērsti PTAC konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi.

2008.gada 14.janvārī PTAC saņēma Sabiedrības vēstuli, kurā Sabiedrība informē, ka tās reklāmas nelielā apjomā ir izplatītas masu informācijas līdzekļos:

- 1) interneta portālos 10.11.-30.11.2008.:
 - draugiem.lv – 2 dienas,
 - inbox.lv – 3 dienas,
 - tvnet.lv – 2 dienas,
- 2) drukātajos medijos 11.11.-11.30.2008.:
 - laikrakstā „5 min” latviešu un krievu valodā – 1 dienu,
 - nedēļas žurnālā „Kas Jauns” – 2 dienas,
- 3) radio „Star FM” 17.11.-29.11.2008. – 21 reizi,
- 4) sabiedriskajā transportā – tramvajā 10.11.-23.11.2008. – tramvaju piekariņi – 3000 gabali.

Sabiedrība minētajā vēstulē arī sniedz informāciju par to, ka tās reklāmu izplatīšanas laikā 11.11.-30.11.2008. kredīta saņemšanai ir pieteikušies 1029 patērētāji. Sabiedrība vēstulē norāda, ka Sabiedrība 71% no tās darba laika (pirmdiena – piektdiena) spēj nodrošināt kredīta saņemšanu 15 minūtēs. Savukārt nedēļas nogalēs (sestdiena, svētdiena) Sabiedrība spēj nodrošināt kredīta saņemšanu 15 minūtēs visu darba laiku, kas ir izskaidrojams ar mērenāku aktivitāti šajās dienās. Kredīta izsniegšana var netikt nodrošināta 15 minūtēs, bet tikai ilgākais – 30 minūtēs Sabiedrības darba laikā no plkst.11:00 līdz 15:00 (darba dienās). Sabiedrība vēstulē norāda, ka „(...) apdomājot argumentu un viedokļa izteikšanu, ņem vērā Latvijas administratīvo pārkāpuma kodeksa 33.p.l.d., sevišķi šīs daļas 1.p. SIA „SMScredit.lv” vēlas tomēr norādīt, ka reklāmu neatbilstība Reklāmas likuma, negodīgas komercprakses aizlieguma likuma, kā arī Ministru kabineta 25.08.2008. noteikumu Nr.692 „Noteikumi par patērētāju kreditēšanas līgumu” normām, nebūtu tik viennozīmīgi atzīstama, kā tas izklāstīts PTAC 28.11.2008. lēmumā Nr.21-06/9624 „Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un pagaidu noregulējumu”. Par daudzām PTAC atziņām un secinājumiem tomēr varētu diskutēt. Piem. Viscaur reklāmās ir norāde, ka aizdevums iespējams līdz 200 Ls. Nevienā no reklāmām neiztrūkst vārds „līdz”. Diskutēt būtu iespējams arī par to, vai „Kad būs, tad atdosi!” maldina un veicina bezatbildīgu aizņemšanos. Patērētājs tiešām var/ēs atdot tikai tad, kad viņam ir nauda. Bezatbildīgu aizņemšanos šāda reklāma, kaut tikai tās lakonisma dēļ nevarētu veicināt, jo tās lakonisms liek jebkuram patērētājam uzdot papildu jautājumus, par iespējamā aizdevuma apjomu, termiņu (jo aizdevums bez neatdošanas nav iespējams; aizdevums var būt terminēts (ar atdošanu pēc uzteikuma, Civillikuma 1945.p.) vai neterminēts), procentiem (kaut arī Civillikums, tā 1946.p., aizdevumu paredz kā bezprocentu), u.c. Un atbildes uz šādiem jautājumiem bija pieejamas Sabiedrības mājas lapā, aizdevuma līguma noteikumos. Tāpat arī, nezina atbildi uz šiem jautājumiem, patērētājs nemaz nevarēja/nevar pieņemt lēmumu par aizdevuma līguma slēgšanu.” Vienlaikus minētajā vēstulē Sabiedrība vaļsirdīgi nožēlo izdarīto, informē, ka neizmanto reklāmās šādus un līdzīgus paziņojumus, un ir izbeigusi pārkāpumu pirms saņēma PTAC 2008.gada 11.novembra vēstuli Nr.21-06/9624 par pagaidu noregulējumu.

Izvērtējot Sabiedrības vēstulē sniegto informāciju, PTAC, norādot, ka Sabiedrības sniegtā informācija par to, ka tā var nodrošināt patērētājiem kredīta

saņemšanu 15 minūtēs nav pietiekams pierādījums, 2009.gada 19.janvāra vēstulē Nr.21-06/408 pieprasīja Sabiedrībai sniegt informāciju par to, kuru banku kontus Sabiedrība izmanto kredīta pārskaitījumu veikšanai.

2009.gada 23.janvārī PTAC saņēma Sabiedrības 2009.gada 21.janvāra vēstuli, kurā Sabiedrība sniedz informāciju, ka tā aizdevumu izsniegšanai izmanto kontus sekojošās bankās – a/s Hansabanka, VAS Latvijas Hipotēku un zemes banka, Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle, a/s SEB Banka, a/s DnB NORD Banka, a/s Parex banka, a/s Latvijas Krājbanka.

2009.gada 28.janvārī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/704, kurā informēja par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku.

2009.gada 11.februārī PTAC saņēma Sabiedrības vēstuli Nr.1/11-02.2009., kurā Sabiedrība papildina un precizē savu 2009.gada 14.janvāra vēstulē izteikto viedokli un argumentus administratīvajā lietā. Sabiedrība norāda uz apstākļiem, kas būtu ņemami vērā, uzliekot administratīvo sodu: 1) pasākumus, kurus Sabiedrība veikusi, lai novērstu jaunu pārkāpumu izdarīšanu, kas norādīti Sabiedrības 2009.gada 14.janvāra vēstulē; 2) Sabiedrības lielumu, nodarbošanās veidu un finansiālo stāvokli, ko atspoguļo 2009.gada 14.janvāra Sabiedrības vēstule; 3) Sabiedrība sniedza PTAC informāciju, tādējādi aktīvi veicinot pārkāpuma atklāšanu un izmeklēšanu; 4) Sabiedrība pārtrauca reklāmu izplatīšanu pirms tā saņēma 28.11.2008. PTAC vēstuli Nr.21-06/9624 par pagaidu noregulējumu; 5) Sabiedrības pārkāpums nav bijis ilglaicīgs, ko apliecina Sabiedrības 2009.gada 14.janvāra vēstule; 6) pārkāpums nav radījis būtisku kaitējumu, t.sk. sakarā ar tā īslaicīgumu un reklāmas ierobežoto izplatīšanu; 7) Sabiedrības valde atzīst un nožēlo izdarīto pārkāpumu.

Lietas izskatīšanas laikā 2009.gada 12.februārī Sabiedrības pārstāvji atsaucās uz iepriekš sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem, īpaši vēršot uzmanību uz lietā pastāvošajiem atbildību mīkstinošajiem apstākļiem, norādot, ka Sabiedrība atzīst un vaļsirdīgi nožēlo izdarīto pārkāpumu, kā arī ir veikusi darbības, kas mīkstina administratīvo atbildību par pieļauto pārkāpumu. Vienlaikus Sabiedrība apņēmas izlabot Sabiedrības mājas lapā sniegto informāciju par iespēju saņemt kredītu dažās minūtēs, kā arī turpmāk nepieļaut pārkāpumus.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda:

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *komercprakse – darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciālā saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. No minētā izriet, ka Reklāmas1, Reklāmas2 un Reklāmas3 izplatīšana ir uzskatāma par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, jo tā ir tieši saistīta ar pakalpojuma sniegšanas veicināšanu patērētājiem. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā ir komercprakses īstenotājs*. Saskaņā ar iepriekš minēto Sabiedrība ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

Saskaņā ar NKAL 14.panta pirmo daļu un Reklāmas likuma 13.panta pirmo daļu PTAC atbilstoši savai kompetencei uzrauga NKAL un Reklāmas likuma ievērošanu.

PTAC norāda, ka saskaņā ar Reklāmas likuma 2.panta 1.punktu reklāmu izgatavošanu un izplatīšanu reglamentē Reklāmas likums. Reklāmas likuma 7.panta otrā daļa nosaka, ka papildu prasības attiecībā uz atsevišķu preču, preču grupu vai pakalpojumu reklāmas saturu, noformējumu vai izplatīšanas kārtību (arī reklāmas izplatīšanas kārtību atsevišķos masu informācijas līdzekļos) nosaka Ministru kabinets. Patērētāju kreditēšanas reklāmās ietveramo informāciju reglamentē Ministru kabineta 25.08.2008. Noteikumi Nr.692 „Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu” (turpmāk – Noteikumi), kas izdoti saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta ceturto daļu un Reklāmas likuma 7.panta otro daļu.

PTAC konstatē, ka Reklāmā1, Reklāmā2 un Reklāmā3 nav ietverta Noteikumu 14.2. apakšpunktā norādītā informācija – reklāmā ietver informāciju, kas brīdina patērētāju par nepieciešamību atbildīgi aizņemties un izvērtēt spēju atmaksāt kredītu. Tādējādi Sabiedrība nav ievērojusi Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā noteikto likumīguma prasību.

PTAC arī konstatē, ka Reklāmā3 iekļautā informācija: „*Nauda īsziņas attālumā. Kad būs, tad atdosi!*” veicina/var veicināt bezatbildīgu aizņemšanos, kas ir pretrunā ar Noteikumu 14.1. apakšpunktu, kurš nosaka, ka *reklāmā aizliegts veicināt bezatbildīgu aizņemšanos. Nosakot, vai reklāma veicina bezatbildīgu aizņemšanos, ņem vērā reklāmas kopējo saturu un tās pasniegšanas veidu, noformējumu un informāciju, kas reklāmā sniegta par kreditēšanas pakalpojumu, par pienākumu atmaksāt kredītu un citu sniegto informāciju, kas palīdz patērētājam pieņemt ekonomiski pamatotu lēmumu.* Lai patērētājs varētu pieņemt ekonomiski pamatotu lēmumu par kredīta nepieciešamību, reklāmā jāsniedz objektīva informācija par pakalpojumu, informējot patērētāju arī par pienākumu kredītsaistības nokārtot. Reklāmā3 iekļautā informācija par kredīta atdošanu – *Kad būs, tad atdosi!* – var radīt iespaidu, ka patērētājam ir iespējams beztermiņa kredīts bez papildu saistībām, proti, bez pienākuma atdot aizdevumu līgumā noteiktā termiņā, tādējādi veicinot bezatbildīgu aizņemšanos.

Izvērtējot Sabiedrības 2009.gada 14.janvāra vēstulē sniegtos argumentus un viedokli par to, ka Sabiedrības Reklāmā3 iekļautā frāze: „*Kad būs, tad atdosi*” nav maldinoša un neveicina bezatbildīgu aizņemšanos, PTAC uzskata, ka Sabiedrības sniegtie argumenti nav pamatoti, jo, kā PTAC jau iepriekš norāda, saskaņā ar Noteikumu 14.1.apakšpunktu – *nosakot vai reklāma veicina bezatbildīgu aizņemšanos tiek ņemta vērā informācija, kas reklāmā sniegta par pienākumu atmaksāt kredītu* – konkrētajā gadījumā Reklāmā3 nav informācijas par pienākumu atmaksāt kredītu noteiktā laikā, un, ņemot vērā reklāmas kopējo saturu, tās pasniegšanas veidu un to, ka Reklāmā3 nav iekļauta Noteikumu 14.2.apakšpunktā norādītā informācija, PTAC secina, ka konkrētā reklāma veicina/var veicināt bezatbildīgu aizņemšanos, vienlaicīgi maldinot par aizņēmuma atmaksas termiņu.

Sabiedrība norāda, ka Reklāma3 nevar veicināt bezatbildīgu aizņemšanos sava lakonisma dēļ, jo tās lakonisms liek jebkuram patērētājam uzdot papildu jautājumus par iespējamā aizdevuma apjomu, termiņu, procentiem, kā arī atbildes uz šiem jautājumiem ir pieejamas Sabiedrības mājas lapā, un, nezinot atbildes uz tiem, patērētājs nemaz nevar/nevarēja pieņemt lēmumu par līguma slēgšanu. PTAC norāda, ka saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu, kurš nosaka, ka *par patērētāja*

pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības, vērtējot komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām, nav obligāts nosacījums, ka patērētājam līgums ir jānoslēdz. Respektīvi, pietiek vien, ja komercprakses ietekmē patērētājs pieņem lēmumu saņemt pakalpojumu vai atturēties no šādas rīcības, jo tikai pēc konkrēta lēmuma pieņemšanas patērētājs rīkojas, piemēram, apmeklē pakalpojuma sniedzēja mājaslapu, lai iegūtu papildu informāciju un pieteiktos pakalpojumam.

Vienlaikus PTAC norāda, ka, Sabiedrībai veicot patērētāju kredītēšanu, ir jāievēro prasības par profesionālajai rūpībai atbilstošu komercpraksi saskaņā ar NKAL 6.pantu, kas nosaka, ka *komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispāratzītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam.* Sabiedrība, neievērojot Noteikumos minētās prasības, īsteno profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi, jo patērētājam saskaņā ar vispāratzītu godīgu tirgus praksi un labas ticības principu ir tiesības sagaidīt, ka Sabiedrība ievēros normatīvo aktu prasības, tai skaitā, Noteikumu 14.1. un 14.2. apakšpunktu noteikumus.

Tāpat, izvērtējot Reklāmā1, Reklāmā2 un Reklāmā3 sniegto informāciju, PTAC ir konstatējis, ka komercprakse atbilst NKAL 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajām maldinošas komercprakses pazīmēm, t.i. - *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.* Reklāmā1 un Reklāmā2 tiek piedāvāts kredīts līdz 200 Ls, bet nav sniegta informācija, ka ir papildu nosacījumi, lai būtu iespējams saņemt piedāvāto kredītu līdz Ls 200. Faktiski pirmajā reizē aizdevums ir iespējams tikai Ls 50 vai Ls 100, otrajā – Ls 150, trešajā – Ls 200 (informācija no SIA „SMScredit.lv” mājas lapas – www.smscredit.lv).

Izvērtējot Sabiedrības 2009.gada 14.janvāra vēstulē sniegtos argumentus un viedokli par to, ka Sabiedrības izplatītajās reklāmās ir norāde, ka aizdevums iespējams līdz 200 Ls, PTAC norāda, ka Sabiedrība piedāvā aizdevumu līdz 200Ls tikai trešajā reizē, bet pirmajā un otrajā aizņemšanās reizē patērētājam nemaz nav iespējams aizdevums līdz Ls 200, kas nav norādīts Reklāmā1 un Reklāmā2, tādējādi minētais Sabiedrības arguments ir noraidāms.

Saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis. Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza.* Izvērtējot Reklāmā3 un mājas lapā iekļauto paziņojumu par kredīta atdošanu – *Kad būs, tad atdosi!* – PTAC konstatē, ka tajā nav sniegta patiesa informācija par kredīta atmaksu, nenorādot kredīta atmaksas nosacījumus, t.sk., saistību izpildes termiņu, un radot patērētājam iespaidu, ka viņam ir pieejams beztermiņa kredīts, tādējādi maldinot patērētāju. Saskaņā ar Sabiedrības mājas lapā www.smscredit.lv (11.2008.) ievietotajiem Aizdevuma līguma noteikumiem *aizdevuma termiņš ir 30 dienas, ko*

iespējams pagarināt par 30 dienām, maksājot Pagarināšanas komisijas maksājumu, kura apmērs ir atkarīgs no Aizdevuma apmēra. Ņemot vērā minēto, secināms, ka patērētājs faktiski tiek maldināts, jo nav sniegta informācija par to, ka kredīta atdošanas termiņš ir 1 mēnesis un to ir iespējams pagarināt tikai par papildu samaksu. PTAC konstatē, ka, pamatojoties uz Sabiedrības sniegto nepatieso informāciju un ņemot vērā reklāmu pasniegšanas veidu, tajā iekļauto informāciju, patērētājs varēja pieņemt lēmumu par tāda līguma noslēgšanu, ko tas citā situācijā nebūtu noslēdzis.

NKAL 4.panta otrajā daļā ir noteikts, ka komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša un ja tā *neatbilst profesionālajai rūpībai un negatīvi ietekmē vai var negatīvi ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas vidusmēra patērētāju grupas ekonomisko rīcību, kam šī komercprakse adresēta vai ko tā skar.* Minētā panta pirmajā daļā ir noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī izvērtējot PTAC rīcībā esošos materiālus, PTAC secina, ka Sabiedrība, izplatot Reklāmu1, Reklāmu2 un Reklāmu3, kā arī izplatot informāciju mājas lapā www.smscredit.lv, ir īstenojusi negodīgu komercpraksi.

Atbilstoši NKAL 2.pantam *likuma mērķis ir nodrošināt patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzību, aizliedzot komercprakses īstenošanai izmantot negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem.* Tādējādi nav pieļaujams, ka Sabiedrības īstentā komercprakse sava negodīgā rakstura dēļ negatīvi ietekmē patērētāju ekonomisko rīcību.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.*

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka Sabiedrībai nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1. 3. un 4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem. Ņemot vērā, ka komercprakses negatīvā ietekme jau ir notikusi, PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, Sabiedrībai piemērojams administratīvais sods. Savukārt daļā, par kuru pieņemts pagaidu noregulējums, ņemot vērā NKAL 17.panta otrajā daļā noteikto, ka *lēmums par pagaidu noregulējumu ir spēkā no tā paziņošanas brīža līdz brīdim, kad tas ar uzraudzības iestādes lēmumu tiek atcelts vai grozīts vai kad stājas spēkā Uzraudzības iestādes galīgais lēmums,* PTAC konstatē, ka ir lietderīgi Sabiedrībai saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto uzdot tiesisku pienākumu izbeigt negodīgas komercprakses īstenošanu, pārtraucot Reklāmas1, Reklāmas2, Reklāmas3, kā arī Sabiedrības mājas lapā sniegtā paziņojuma: „*Kad būs, tad atdosi!*” izplatīšanu.

Ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka *soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus*

prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas. (Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.). Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi.*

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu juridiskajām personām - līdz desmittūkstoš latiem.*

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtošanās atturošām.

Izvērtējot Sabiedrības vēstulē NR.1/11.02.2009. minētos apstākļus, kas būtu ņemami vērā, uzliekot administratīvo sodu, Sabiedrība, cita starpā, norāda, ka uzliekot naudas sodu būtu jāņem vērā tas, ka Sabiedrība sniedz PTAC informāciju, kura nebija zināma PTAC, tādējādi veicinot pārkāpuma atklāšanu un izmeklēšanu. PTAC norāda, ka saskaņā ar NKAL 15.panta otro daļu un Ministru kabineta 01.08.2006. noteikumu Nr.632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 6.3. apakšpunktu PTAC ir tiesīgs pieprasīt un saņemt informāciju no juridiskajām personām, kas nepieciešama, lai veiktu savas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas. Atbildot uz Sabiedrības argumentu, ka tās pārkāpums nav radījis būtisku kaitējumu tā īslaicīguma un reklāmas ierobežotās izplatīšanas dēļ, PTAC norāda, ka saskaņā ar NKAL 15.panta devīto daļu PTAC ir tiesīgs pieņemt 15.panta astotajā daļā minētos lēmumus arī tad, ja nav pierādījumu par komercprakses īstenotāja nodarītajiem zaudējumiem. Turklāt pagaidu noregulējumā PTAC jau konstatēja pārkāpuma būtisko un tūlītējo ietekmi uz patērētāju ekonomiskajām interesēm. Papildus PTAC norāda, ka Sabiedrības 2009.gada 14.janvāra vēstulē, kā arī vēstulē NR.1/11.02.2009. minētos apstākļus PTAC ir ņēmis vērā, nosakot atbildību par izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC ir konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.panta pirmās daļas

1.punktu un trešo daļu mīkstinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, ņemot vērā, ka Sabiedrība atzīst un vaļširdīgi nožēlo izdarīto un Sabiedrība ir izbeigusi pārkāpumu pirms tā saņēma PTAC 2008.gada 28.novembra vēstuli Nr.21-06/9624 „Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un pagaidu noregulējumu”, un ir veikusi pasākumus, lai novērstu pārkāpuma izdarīšanu, kā arī Sabiedrība neizmanto reklāmās šādus un līdzīgus paziņojumus. PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī, ņemot vērā reklāmas apjomu, izplatīšanas formātu, izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, lietā esošo informāciju par Sabiedrības mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību, PTAC uzskata, ka, par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 1000,00 , kas ir uzskatāms par samērīgu, ņemot vērā izdarīto pārkāpumu.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 33.panta pirmās daļas 1.punktu un trešo daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu un otrās daļas 1.un 2.punktu, 6.pantu, 7.panta otrās daļas 1.punktu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 10.panta pirmās daļas 1.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu, un 15.panta astotās daļas 2. un 5.punktu, 17.panta otro daļu, Reklāmas likuma 2.panta 1.un 2.punktu, 7.panta otro daļu, Ministru Kabineta 25.08.2008. Noteikumu Nr.692 „Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu” 14.1. un 14.2. apakšpunktu,

n o l e m t s:

uzlikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „SMScredit.lv”, juridiskā adrese: K.Valdemāra iela 33-19, Rīga, LV-1010, vienotās reģistrācijas numurs: 40103172116, naudas sodu Ls 1000,00 (viens tūkstotis) apmērā.

uzdot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „SMScredit.lv” juridiskā adrese: K.Valdemāra iela 33-19, Rīga, LV-1010, vienotās reģistrācijas numurs: 40103172116, tiesisku pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot Reklāmas1, Reklāmas2, Reklāmas3, kā arī mājas lapā sniegtā paziņojuma: „*Kad būs, tad atdosi!*” izplatīšanu.

Pieņemto lēmumu par administratīvo pārkāpumu SIA „SMScredit.lv”, ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs: Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN) LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis: Lēmums Nr. E03-REUD-8
Pieņemšanas datums: 2009.gada 12.februāris

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktore vietniece (paraksts) B.Liepiņa

Ar lēmumu iepazīnos (paraksts) 2009. gada 12.februārī
(personu, kuras iepazīnās ar lēmumu, paraksti)

Ar lēmumu iepazīnos (paraksts) 2009. gada 12.februārī
(personu, kuras iepazīnās ar lēmumu, paraksti)

Lēmuma norakstu saņēmu (paraksts) 2009. gada 12.februārī
(personas, kura saņēma lēmuma norakstu, paraksts)

IZRAKSTS PAREIZS